

KONSERNI: 71 /14
Kaava U.02.05.01

85 § JÄRVENPÄÄN KAUPUNGIN LAUSUNTO VALTIONOSUUSUUDISTUKSEEN

Konsernipalvelut

Nykyinen valtionosuusjärjestelmä laskentaperusteineen on ollut Suomen kunnissa käytössä jo pitkään. Valtionosuusjärjestelmää on aikaisempinakin vuosina pyritty uudistamaan, mutta se ei ole onnistunut eri tahojen vastustuksen vuoksi. Vastustus on noussut esiin, kun uuden valtionosuusjärjestelmän mukaiset koelaskelmat on julkaistu.

Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen pääkohdat ja aikataulu

Selvitysmies Arno Miettisen alustava ehdotus uudesta valtionosuusjärjestelmästä kuntakohtaisine koelaskelmineen julkistettiin 12.12.2013. Koelaskelmat ja käytetyt kriteerit on lähetetty kommentoitavaksi kuntiin. Kunta- ja aluehallinto-osasto pyytää kuntien palautteet 17.1.2014 mennessä. Uudistus on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2015 alussa. Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän linjaus on, että uudistukseen sovelletaan vähintään viiden vuoden siirtymäaikaa, jonka tarkoitus on tasoittaa muutosta. Ensimmäisinä vuosina kuntakohtainen muutos olisi korkeintaan 50 euroa asukasta kohti.

Valtiovarainministeriön mukaan valtionosuusjärjestelmää selkeytetään ja vahvistetaan, jotta peruspalvelujen järjestäminen voidaan turvata kaikkialla Suomessa. Valtionosuudet perustuvat jatkossakin valtaosin kunnan väestön ikärakenteeseen ja sairastavuuteen. Kriteerien sisältöä on ajantasaistettu uusimman tilastotiedon pohjalta. Valtionosuuksien laskemisessa käytettävät ikäluokkien painokertoimet ja sairastavuustiedot perustuvat THL:n ja VATTin selvityksiin. Painopistettä siirretään kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen. Nyt esillä olevat koelaskelmat ovat suuntaa-antavia, koska jatkossa laskelman pohjalla olevat tunnusluvut päivitetään aina uusimpiin käytettävissä oleviin.

Selvitysmies Arno Miettinen tekee lopullisen ehdotuksensa valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta kommentointikierroksen jälkeen tammikuun loppuun mennessä. Virallinen kuulemiskierros järjestetään tämän jälkeen. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kevädistuntokaudella 2014 ja uuden lainsäädännön siirtymäaikaoinen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2015 alkaen.

Nyt esillä oleva selvitysmiehen alustava ehdotus pohjautuu hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän keväällä 2013 hyväksymiin alustaviin linjauksiin, joiden mukaan järjestelmää yksinkertaistetaan vähentämällä merkittävästi laskentakriteerejä ja poistamalla niiden päällekkäisyyksiä. Peruspalvelujen valtionosuuksissa olisi jatkossa 8 kriteeriä ja lisäosissa 3 kriteeriä. Nykyisessä järjestelmässä on noin 48 kriteeriä, joista osa on keskenään päällekkäisiä ja vanhentuneita. Tausta-aineistona olevasta muistiosta ilmenee valtionosuusuudistuksen laskentakriteerien pääkohdat sekä erot nykyjärjestelmään.

Uudistuksen alustavat vaikutukset Järvenpään kaupunkiin

Uudistuksen alustavat vaikutukset Järvenpään osalta ovat +26 euroa/asukas. Tämä merkitsee sitä, että koelaskelman mukaisessa tarkastelussa Järvenpää hyötyisi uudistuksesta euromääräisesti yhteensä noin 1.022.000 euroa. Tausta-aineistona ovat kuntakohtaiset koelaskelmat, taustamuistio valtionosuuden pääperiaatteista ja laskentakriteereistä sekä yhteenveto uudistuksen vaikutuksista Uudenmaan alueen kuntiin.

Järvenpään kaupungin lausunto

Järvenpään kaupungin lausunto annetaan www-pohjaisella webropol- lomakkeella. Luonnos lausunnoksi on tausta-aineistona ja se viedään ministeriön järjestelmään kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen.

Lisätietoja:

talousjohtaja Antti Peltola, puh. 040 315 2854, antti.peltola@jarvenpaa.fi

Kaupunginhallitus 13.1.2014 § 2

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa valtionvarainministeriölle valtiosuusuudistuksesta lausunnon.

Päätös: Hyväksyttiin.

Konsernipalvelut

Valtiosuusuudistuksen valmistelu on edennyt. Valtionvarainministeriön selvitysmies Aarno Miettinen julkisti alustavat uudistuslinjauksensa helmikuussa 2013. Seuraavassa vaiheessa kunnat pääsivät kommentoimaan selvitysmiehen tarkennettuja uudistusesityksiä ja kriteerit kuntakohtaisine laskelmineen. Järvenpään kaupunginhallitus antoi lausuntonsa kokouksessaan 31.1.2014 § 2.

Nyt selvitysmies on valmistellut liitteenä A olevan luonnoksen hallituksen esitykseksi, jonka mukaisesti hän ehdottaa valtiosuusjärjestelmää uudistettavaksi. Valtiosuuslaskelmat on päivitetty vuoden 2014 valtiosuusmäärien tasolle.

Valtionvarainministeriö pyytää (liite B) mm. kunnilta lausuntoa selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- ehdotettaviin kriteereihin
- ikäryhmien ja sairastavuuden painoihin
- muiden kriteerien painoihin
- määräytymisperusteiden laskentaperiaatteisiin
- verotuloihin perustuvaan valtiosuuden tasaukseen
- siirtymätasauksen keston ja porrastukseen

Tausta-aineistona on:

- Yhteenvetomuistio kuntien kommenteista selvitysmiehen alustavista esityksistä kuntien valtiosuusjärjestelmän uudistamiseksi
- Kuntakohtaiset ja kuntatyyppittävät laskelmat vuoden 2014 tasossa

- THL:n tutkimusraportti "Sosiaali ja terveydenhuollon tarvetekijät ja valtionosuusjärjestelmän uudistaminen"
- VATTin raportti ikärakenteen huomioimisesta päivähoidon sekä esi- ja perusopetuksen huomioimisen osalta
- Yhteenvedo valtionosuusjärjestelmän kokonaisrakenteesta

Uudistuksen vaikutukset Järvenpään kaupunkiin

Uudistuksen alustavat vaikutukset Järvenpään osalta ovat +7 euroa/asukas. Tämä merkitsee sitä, että koelaskelman mukaisessa tarkastelussa Järvenpää hyötyisi uudistuksesta noin 277.522 euroa (asukasluku 39.646). Summa on pienentynyt aikaisemmin esitetystä, jolloin muutos oli +26 euroa eli yhteensä noin 1.022.000 euroa. Tausta-aineistona on yhteenvedo, jossa näkyy keskeisimmät erot uuden ja aikaisemman esityksen välillä.

Järvenpään kaupungin lausunto valtionosuusuudistuksesta on liitteenä C.

Lisätietoja:
talousjohtaja Antti Peltola, puh. 040 315 2854, antti.peltola@jarvenpaa.fi

Kaupunginhallitus 31.3.2014 § 85

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa valtionvarainministeriölle valtionosuusuudistuksesta liitteenä C olevan lausunnon.

Päätös: Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa:
Järvenpäässä 3. huhtikuuta 2014

Hallintosihteeri

Eja Hänninen
Eija Hänninen

Lausunto:
Valtiovarainministeriö

Sähköinen ote:
talousjohtaja Antti Peltola